

Colectia BIBLIOTECA POLIROM este coordonata de Bogdan-Alexandru Stănescu.

Paul Bowles, *The Sheltering Sky*

Copyright © 1949, Paul Bowles
All rights reserved

© 2015 by Editura POLIROM, pentru traducerea în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezentă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsește penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: Entertainment Pictures/Northfoto

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,
sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

BOWLES, PAUL

Ceai în Sahara / Paul Bowles; trad. din lb. engleză și note de Alex. Leo Ţerban. – Iași: Polirom, 2015

ISBN print: 978-973-46-5824-4
ISBN eBook: 978-973-46-5904-3
ISBN PDF: 978-973-46-5905-0

I. Ţerban, Alex. Leo (trad.)

821.111(73)-31 = 135.1

Printed in ROMANIA

Paul Bowles

Ceai în Sahara

Traducere din limba engleză și note
de Alex. Leo Șerban

POLIROM
2015

XIV

Două seri mai târziu, luară autobuzul spre Aïn Krorfa, alegând cursa de seară ca să evite căldura, care era insuportabilă pe acea rută. În plus, praful pare ceva mai puțin apăsător când nu-l poți vedea. Ziua, în timp ce autobuzul traversează partea aceasta de deșert, șerpuind în sus și în jos prin micile canioane, poți vedea urmele de praf care se ridică în spatele mașinii, respirându-l uneori când autobuzul întoarce brusc la o cotitură. Pudra fină se aşază pe orice suprafață, chiar și în crăpăturile pielii, pe pleoape, în urechi și, uneori, în locuri ascunse, ca buricul. Iar ziua, mai ales dacă turistul nu e obișnuit cu asemenea cantități de praf, acesta îl va obseda și îl va face să se simtă prost. Noaptea însă, când stelele strălucesc pe cerul senin, atâtă timp cât nu se mișcă, el are impresia că nu e nici dără de praf. Zbârnăitul constant al motorului îl cufundă într-o stare ca de transă, iar atenția îi este atrasă doar de drumul care se mișcă tot timpul spre el, în vreme ce farurile îl descoperă. Astă până adoarme, ca să fie trezit mai târziu de oprirea autobuzului la vreun *bordj*¹ părăsit și întunecat, când iese dândând să bea un pahar de cafea dulce dincolo de porti.

Rezervându-și locurile din timp, au putut să ocupe cele mai bune scaune din autobuz, adică pe cele din față, de lângă șofer. Era mai puțin praf aici, iar căldura de la motor, deși prea puternică și inconfortabilă la picioare, era bine-venită pe la ora unsprezece, când zăpușeala zilei dispărea de tot, iar frigul uscat și intens, obișnuit noaptea în aceste regiuni, îi lua locul. Așa că toți trei se îngheșuiau cu șoferul pe locurile din față. Tunner, care stătea la ușă, părea să fi atipit. Kit, cu capul rezemându-se greu de brațul lui Port, se mișca puțin când și când, deși ochii îi erau închiși. Cu frâna de mână între picioare și lovit în coastă de cotul șoferului când lua o curbă, Port avea de departe locul

1. Turn, foișor, adăpost (în arabă, în orig.).

cel mai puțin confortabil și, ca urmare, stătea treaz. Privea în față prin parbriz la drumul neted care tot venea către el, mereu devorat de faruri. De câte ori se afla pe drum, mergând dintr-un loc într-altul, era în stare să-și privească viața cu puțin mai multă obiectivitate decât de obicei. Adesea în excursii gândeau mai limpede și lăua hotărârile pe care nu le-ar fi putut lăua dacă ar fi stat locului.

Din ziua în care el și Kit alergaseră împreună pe biciclete, simți-se o dorință puternică să se apropie mai mult de ea. Încet, asta căpăta pentru el o importanță enormă. Uneori își spunea că asta avusese în subconștient atunci când concepuse împreună cu Kit expediția de la New York către necunoscut; doar în ultimul moment îl rugase pe Tunner să vină, și poate și acest lucru fusese motivat subconștient, dar din teamă; căci, pe cât de mult își dorea apropierea, pe atât îl infricoșau responsabilitățile pe care le implica. Dar acum, aici, în această parte îndepărtată și izolată de lume, dorința unor legături mai strânse cu ea se dovedea mai puternică decât teamă. Dar ca să făurească o asemenea legătură trebuia să fie lăsați singuri. Ultimele două zile la Boussif fuseseră un chin. Era de parcă Tunner ar fi înțeles dorința lui Port și se hotărâse să-o frustreze. Stătea cu ei toată ziua și jumătate din noapte, vorbind fără încetare și aparent fără vreo altă dorință pe lume în afară de aceea de a se ține după ei, a mâncă, a se plimba și chiar a merge cu ei noaptea în camera lui Kit, când Port voia să fie singur cu ea, și a sta în ușă o oră sau mai bine, făcând o conversație fără noimă. (I se năzări, bineînțeles, că Tunner ar putea spera să o cucerească pe Kit. Atenția exagerată față de ea, complimentele banale care trebuiau să treacă drept galanterie îl făcură să se gândească la asta; dar fiindcă Port credea, în mod naiv, că sentimentele lui pentru Kit erau aceleași, în toate privințele, cu ale ei pentru el, rămase convins că niciodată și în nici o imprejurare ea nu i-ar fi cedat unui bărbat ca Tunner.)

Singura dată când reușise să o ia pe Kit din hotel fusese când Tunner își făcea siesta; merseseră vreo sută de metri pe

stradă și se ciocniră de Eric Lyle, care le spuse numai decât că ar fi incântat să meargă cu ei la plimbare. Astă făcuse, spre enervarea tacită a lui Port și dezgustul vizibil al lui Kit; într-adevăr, Kit fusese atât de iritată de prezența lui, încât abia se așezaseră în cafeneaua din piață că se plânse de o durere de cap și alergă la hotel, lăsându-l pe Port să se descurce cu Eric. Antipaticul Tânăr arăta peste poate de palid și plin de coșuri, într-o cămașă înflorată, cu lalele uriașe. Spunea că își cumpărase materialul din Congo.

Rămas singur cu Port, avusese îndrăzneala să-i ceară să-i împrumute zece mii de franci, zicând că maică-sa era ciudată în privința banilor și uneori refuza săptămâni la rând să-i trimită.

— Nu se poate, îmi pare rău, spuse Port, hotărât să fie inflexibil.

Suma fu redusă gradual, până când celălalt deveni melancolic.

— Chiar și cu cinci sute de franci aş mai putea fuma două săptămâni.

— Nu împrumut bani nimănui, explică Port plăcărit.

— Dar îmi vei da mie.

Avea vocea ca mierea.

— Nu.

— Nu sunt dintre englezii ăia proști care cred că toți americanii au bani cu grămadă. Nu e asta. Dar maică-mea e nebună. Pur și simplu refuză să-mi dea bani. Ce să mă fac?

„Din moment ce n-are rușine, gândi Port, n-o să am nici eu milă.“ Așa că spuse:

— Motivul pentru care nu-ți împrumut bani e că ștui că n-o să-i primesc niciodată înapoi și n-am destui ca să mă lipsesc de ei. Înțelegi? Da-ți dau trei sute de franci bucuros. Văd că fumezi *tabac du pays*¹. Din fericire, e foarte ieftin.

După moda orientală, Eric lăsa capul în jos, în semn că e de acord. Apoi întinse mâna după bani. Pe Port il stârneea chiar și acum să-și amintească scena. Când se întoarse la

1. Tutun autohton (în fr., în orig.).

hotel, ii găsi pe Kit și Tunner împreună bând bere la bar, iar de atunci nu mai rămase singur cu ea nici un minut, în afară de seara trecută, când ea ii urase noapte bună din ușă. Nu-i venea ușor, mai ales că o bănuia că încearcă să nu rămână singură cu el.

„Dar e timp destul“, iși zise. „Doar că trebuie să mă debărăsez de Tunner.“ Era încântat că luase o hotărâre clară. Poate că Tunner va lua decizia să plece de bunăvoie; dacă nu, va trebui să-l părăsească ei. Oricum ar fi, trebuie să se întâmple imediat, înainte să găsească un loc unde să vrea să rămână destul pentru ca Tunner să inceapă să-l folosească în chip de adresă pentru corespondență.

Auzea valizele grele alunecând pe portbagajul autobuzului, deasupra capului; cu astfel de vehicule, se gădea că nu fusese prea inspirat să plece cu atâta încărcătură. Oricum, acum era prea târziu să mai rezolve ceva. Nu putea găsi un loc unde să lase din bagaje în drum, căci era mai mult decât probabil să se întoarcă pe altă rută, dacă s-ar mai întoarce totuși pe coasta Mediteranei. Căci el spera să continue spre sud; doar că, din moment ce nu aveau nici o informație privind transportul și cazarea, urma să-și încerce norocul de fiecare dată cu ce-ar fi oferit fiecare loc, sperând cel mult să afle câte ceva despre orașul următor pe măsură ce înaintau. Părea că turismul în această parte de lume, în orice caz niciodată prea bine dezvoltat, fusese nu întrerupt, ci complet distrus de război. Și de atunci nu existaseră turiști care să-l pună iar pe picioare. Într-un fel, starea asta de lucruri îl încânta, îl făcea să se simtă pionier – simțea că se identifică mai bine cu marii lui înaintași dacă se invârtea aici prin deșert decât dacă ar fi stat acasă, studiind rezervația din Central Park – dar în același timp era uimit de căt de în serios trebuie să ia cineva ghidurile de călătorie, cu tentativele lor de a descuraja astfel de pionieri: „Pentru moment, turiștii sunt sfătuți insistent să nu facă excursii în interiorul Africii franceze de Nord, Africii franceze de Vest și Africii franceze ecuatoriale. Când se va ști mai mult în legătură cu

condițiile turistice în această parte a lumii, informațiile vor fi puse la dispoziția publicului". Nu-i arătase nici un astfel de paragraf lui Kit în timp ce pledase pentru Africa și împotriva Europei. Îi arătase, în schimb, o colecție de fotografii alese cu grijă, pe care le făcuse în călătoriile anterioare: peisaje cu oaze și piețe și priveliști atrăgătoare, cu holuri și grădini de hoteluri care nu mai funcționau însă. Până acum ea fusese rezonabilă – nu obiectase în privința condițiilor de cazare –, dar avertisamentele vii ale doamnei Lyle îl îngrijoraseră puțin. N-ar fi fost amuzant prea mult timp să doarmă în paturi murdare, să mănânce mâncăruri oribile și să aştepte cam o oră de fiecare dată când voiau să se spele pe mâini.

Noaptea trecea incet; totuși, pentru Port, felul cum privea drumul era mai degrabă hipnotic decât monoton. Dacă n-ar fi călătorit în regiuni pe care nu le cunoștea, i s-ar fi părut insuportabil. Gândul că, în fiecare moment, se afunda și mai mult în Sahara, că lăsa în urmă toate lucrurile familiare, acest gând constant îl ținea într-o stare plăcută de agitație.

Kit se mișca din când în când, ridicând capul și murmurând ceva nelămurit, lăsându-l apoi să cadă iar peste el. O dată se suc și-l făcu să cadă în cealaltă direcție, peste Tunner, care nu dădea vreun semn că e treaz. Port îi apucă hotărât brațul și îl trase spre el, astfel că ea se lăsa încă o dată pe umărul lui. Cam din oră în oră el și cu șoferul fumau o țigară, dar altfel nu schimbau o vorbă. La un moment dat, agitându-și mâinile în întuneric, șoferul spuse:

— Anul trecut spuneau că au văzut un leu pe aici. Prima dată de ani de zile. Spuneau că a mâncaț o grămadă de oi. Probabil c-a fost totuși o panteră.

— L-au prins?

— Nu. Toți se tem de lei.

— Mă întreb ce s-o fi întâmplat cu el.

Șoferul dădu din umeri și se adânci în tacerea pe care, evident, o prefera. Lui Port îi plăcea să audă că bestia nu fusese omorâtă.

Puțin înaintea zorilor, în cel mai rece moment al nopții, ajunseră la un *bordj* intunecat și austero în câmpul bătut de vânt. Singura poartă era deschisă și, mai mult adormiți decât treji, cei trei pătrunseră înăuntru, urmărind mulțimea de băstinași din spatele autobuzului. Curtea uriașă era ticsită de bărbăti, cai și oi. Câteva focuri ardeau; scânteile roșii zburau sălbatic în vânt.

Pe o bancă, lângă intrarea încăperii unde se servea cafeaua erau cinci șoimi, fiecare cu mască de piele neagră pe cap, legați cu un lanț delicat de picioare. Erau așezați în rând, nemîșcați, de parcă ar fi fost urcați și înșirați acolo de un taxidermist. Tunner deveni interesat de șoimi și începu să se agite, întrebând dacă erau de vânzare. I se răspunse cu priviri politicoase. Până la urmă, se întoarse la masă încurcat și șezu, spunând:

— Nu știe nimeni ai cui sunt.

Port pufni:

— Vrei să zici că nimeni n-a înțeles ce vrei. Ce dracu' faci cu ei, oricum?

Tunner se gândi o secundă. Apoi râse și zise:

— Nu știu. Mi-au plăcut, asta-i tot.

Când ieșiră, primele semne de lumină răzbăteau din spatele câmpului. Și acum era rândul lui Port să stea la ușă. Când *bordj*-ul deveni o cutiuță albă, departe în spatele lor, el deja adormise. În felul acesta, pierdu grandiosul sfârșit al nopții: culorile mișcătoare care se proiectau pe cer din spatele pământului, înainte de răsăritura soarelui.

XV

Chiar înainte să se zărească Aïn Krorfa, muștele își făcură simțită prezența. Cum apărură primele oaze răzlețe și drumul se avântă printre pereții înalți de lut ai așezărilor, dintr-o dată autobuzul se umplu de muște mici, gri și tenace. Unii dintre arabi le observaseră și își acoperiseră capetele; ceilalți păreau să nu le bage în seamă. Șoferul spuse:

Cuprins

Cartea întâi

Ceai în Sahara	7
----------------------	---

Cartea a doua

Marginea ascuțită a pământului.....	133
-------------------------------------	-----

Cartea a treia

Cerul.....	247
------------	-----